

П. П. Соса (Черкаси)

Читацька конференція «Українського історичного журналу»

18 квітня 1991 р. у рамках республіканських історичних читань «Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку» відбулася читацька конференція «Українського історичного журналу». Її відкрив заст. головного редактора часопису канд. іст. наук **В. М. Ричка**. Він розповів про роботу редакційного колективу над підготовкою до друку оригінальних матеріалів про історичне минуле. Потім почалася жвава розмова.

Канд. іст. наук **В. П. Лациба** (Вінниця) підкреслив, що викладачі багатьох вузів України у процесі переходу до викладання історії України відчувають потребу у допомозі з боку науковців Інституту історії України АН УРСР. Потрібно оперативнo публікувати на сторінках «Українського історичного журналу» відповідні матеріали з цієї проблематики. Було б добре, щоб редакція започаткувала рубрику «На допомогу викладачеві історії України».

П. П. Соса (Черкаси) розповів про науково-дослідну роботу, яку веде Черкаська обласна організація спілки краєзнавців по Чигиринському історико-культурному заповіднику в зв'язку з підготовкою до 400-річчя з дня народження **Б. Хмельницького**, 500-річчя козацтва на Україні і 225-річчя Коліївщини. Спілка, товариство охорони пам'яток та обласне управління архітектури пропонують Виконкому обласної ради народних депутатів встановити пам'ятники й пам'ятні знаки у місцях визначних історичних подій краю, пов'язаних з козацтвом, а також на честь козацьких ватажків, які діяли на Черкащині. Черкаські краєзнавці пропонують опублікувати на сторінках журналу їхні дослідження, а також маловідомі матеріали з історії краю.

Д-р іст. наук проф. **А. Г. Черних** (Миколаїв) говорила про те, що в публікаціях треба більше уваги приділяти радянському періоду. Необхідно також завести спеціальний розділ, присвячений міжнародним зв'язкам істориків України. Редакція повинна звернути увагу на те, що статті з місць не друкуються. Взагалі дуже важко пробитися на сторінки «Українського історичного журналу». Канд. іст. наук, доц. **В. О. Гавриленко** (Львів) відзначив, що за останні рік—півтора поліпшився зміст журналу. Але львівські історики ставляться до нього зневажливо. Журнал має подбати про об'єктивність при викладі матеріалів. Важливо запропонувати таку тематику, яка б зацікавила ширшу аудиторію читачів з усіх регіонів України. Не завадить і частіше рекламувати його. Він також звернув увагу на те, що потрібно частіше вміщувати на сторінках часопису матеріали, в яких зацікавлені викладачі загальноосвітніх шкіл.

Канд. іст. наук **В. І. Яременко** (Хмельницький) наголосив на тому, що останнім часом журнал став кращим, цікавішим. Змінилося й співвідношення опублікованих у ньому матеріалів. Він, однак, підкреслив, що кожне видання повинно мати свою концепцію.

Чл.-кор. АН УРСР **Ф. П. Шевченко** (Київ) вніс пропозицію звернутися до республіканських міністерств освіти та культури і запропонувати, щоб кожна школа могла передплатити журнал для практичної роботи. Канд. іст. наук **О. І. Гуржій** (Київ) виклав свої міркування щодо збільшення тиражу журналу. Треба редакції виходити на

обласні краєзнавчі організації з тим, щоб домовитись про підготовку матеріалів для публікації.

Бажано було б уміщувати на сторінках часопису, матеріали, що стосуються тільки України, і відмовитись від воєнної тематики. Останнім часом відсутні рецензії на історичні видання. Треба позбавлятися сухих, нецікавих публікацій.

Потім на запитання присутніх відповів В. М. Ричка.

Шановні товариші!

Нагадуємо, що журнал розповсюджується за передплатою, яка приймається всіма агентствами «Союздрук» без обмежень. Індекс — 74499. Ціна на рік — 24 крб., на півріччя — 12 крб., на квартал — 6 крб.

У 1991—1992 рр. «Український історичний журнал» друкує:

— **теоретичні статті:** предмет політології, побутова історична свідомість на порозі змін; сталінщина та соціально-економічні перетворення 30-х років у СРСР; українське село в лабетах економічного застою; Б. Хмельницький і державне будівництво на Україні; Берштейн та його версія соціалізму;

— **питання вітчизняної історії** у дослідженнях зарубіжних авторів — О. Прицака, Т. Гунчака, Р. Сольчаника, В. Косика, С. Величенка, Р. Сербіна, І. Стебельського;

— **статті, що проливають нове світло на історичний процес:** утворення Кримської АСРР; М. С. Грушевський в еміграції; антицерковна політика на Україні 50—60 рр.; охорона пам'яток культури та історії за рубежом; Сальвадор Альенде і Аугусто Піночет;

— **розповідь про німецькі колонії на Україні;** діяльність ЧК—ДПУ на Україні в роки громадянської війни; українські січові стрільці; «Бюро» доктора Візенталія; слов'яни Північного Причорномор'я доби Київської Русі; селянські заворушення на Україні (1921—1923 рр.);

— **архівні документи** про міжнаціональні відносини на Україні (1925—1934 рр.); розкуркулювання на Україні; події вересня 1939 р. в Західній Україні у новому світлі; воєнні події 1941—1942 рр. на Україні; останні дні оборони Севастополя; київські музеї під час фашистської окупації; молдавські літописи про похід Тимофія Хмельницького на Ясси; доповідь І. Х. Баграмяна про Київське оточення; втрати населення України 20—40 рр. за іноземними джерелами; щоденник коменданта Полтавської фортеці Келіна (1709 р.); документальні свідчення ірландського вченого Б. О'Коннора про Україну XVIII ст.; середньовічний трактат «Пересторога України»; топографічний опис Харківського намісництва (1787 р.); антологія найважливіших угод гетьманського уряду України з Росією та Польщею; Комісія старого Києва і Правобережжя;

— **цикл нарисів «Чужинці про Україну»** (з XVI ст.);

— **цикл розвідок з історії запорізького козацтва** (до 500-річчя); статей з історії України істориків з діаспори у США і Канаді; православна церква у 20-ті рр.;

— **науково-публіцистичні нариси** про Б. Шапошнікова, М. Підгорного, П. Шелеста, П. Столипіна, Г. Григор'єва, Мишка Япончика, М. Кривоніса, князя Ізяслава; гетьман Орлик і Франція; В. Косіор; М. Томський;

— **спогади про перші тижні Великої Вітчизняної війни;** трагедія Бабиного Яру; окупаційний режим та підпілля держбезпеки УРСР в Києві у 1941—1943 рр.;

— **портрети істориків минулого** — М. Грушевського, В. Антоновича, Ф. Вовка, С. Оріховського, В. Пискорського, Ю. Сіцінського, В. Пічети та ін.;

— **новий погляд на проблему:** етнічна картина Півдня України за переписом 1897 р.; українсько-польські, українсько-єврейські відносини; українці в Чехо-Словаччині; київсько-новгородські взаємовідносини XI—XII ст.; національна програма М. Драгоманова; «Попівська академія» на Україні; автокефалія православної церкви на Україні; некрополь Успенського собору Києво-Печерської лаври; поранення і смерть генерала Ватутіна; євреї на Україні, в СРСР та світі; шлюб та подружнє життя в Київській Русі; українські анархісти в революції 1905 р.; національне питання в СРСР в 60—70-ті рр.;

— **твори В. Б. Антоновича «Гетьмани України»;** М. І. Костомарова «Юрій Хмельницький», «Іван Выговский»; історія України в публікаціях журналу «Киевская старина».

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ «УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЖУРНАЛ»!